

Received: 12 Mar 2019, Revised: 31 May 2019,

Accepted: 7 June 2019

นิพนธ์ต้นฉบับ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเรียนกับทัศนคติการทำงาน ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

อติญาณ์ ตรีเกษตริน^{1,*} อัจฉรวาตี ศรียศศักดิ์¹ รุ่งนภา จันทรา² สุทธนันท์ กัลละ³
ปริญญา จิตอร่าม⁴ สุภาเพ็ญ ปาณะวัฒน์พิสุทธิ์⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ และหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการทำงานกับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 3 และชั้นปี 4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 174 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน และแบบวัดทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้อ ด้านการปฏิบัติงานร่วมกัน ด้านการสื่อสาร และด้านบทบาทในวิชาชีพ แบบสอบถามผ่านการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่าทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.66 นำไปทดลองใช้ พบว่ามีค่าความเที่ยงเท่ากับ .76 และ .83 วิเคราะห์ข้อมูลโดย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่านักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 2 - 4 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีมีทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.09, SD = .71) และแรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ กับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=0.41$, $p<0.01$) ดังนั้นวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ และควรให้มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทัศนคติต่อการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ

คำสำคัญ แรงจูงใจในการเรียน ทัศนคติ สหสาขาวิชาชีพ นักศึกษาพยาบาล

¹วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

²วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี

³วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

⁴วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สุพรรณบุรี

⁵วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

*Corresponding e-mail: atiya_s@hotmail.com

*Original Article***Attitude toward Interprofessional Teamworking among Nursing Student,
Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province**

Atiya Sarakshetrin^{1*}, Atcharawadee Sriyasak¹, Rungnapa Chantra²,
Suthanan Kunlaka³, Parinya Jitaram⁴, Supapen Panawatthanapisit⁵

Abstract

This descriptive study aimed to analyze attitude toward interprofessional teamworking and relationship between the motivation in studying and attitude toward interprofessional teamworking among nursing students, Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi province. The samples involved 174 nursing students (except the first year students). Two validated, self-reported questionnaires with multiple-choice questions were used for data collection. The attitude toward interprofessional teamworking questionnaire composed of four dimensions including learning, working together, communication and role in interprofessional team. The Index of Item-Objective Congruence (IOC) was 0.66 and Cronbach's alpha was .76 and .83. The analytical statistics used in this research were mean, standard deviation, and correlation. The results revealed nursing students had a high level of attitude toward interprofessional teamworking (Mean=4.09; SD =.71). There was significant difference on the relationship between motivation in studying and attitudes toward interprofessional teamworking ($r= 0.41, p < .01$). These findings provide the college to encourage teaching and learning with multidisciplinary teams and should have activities help to promote attitude toward interprofessional teamworking.

Keywords: motivation in studying, attitude, interprofessional, nursing student

¹Prachomklao College of Nursing

²Boromarajonani College of Nursing Suratthani

³Boromarajonani College of Nursing, Bangkok

⁴Sirindhorn College of Public Health Suphan Buri

⁵Boromarajonani College of Nursing, Savwanpracharak Nakhonsawan

*Corresponding e-mail: atiya_s@hotmail.com

บทนำ

สมัยสุขภาพประเทศไทยมีการรับรองแผนยุทธศาสตร์การศึกษาสำหรับ บุคลากรด้านสุขภาพในศตวรรษที่ 21 เมื่อปี 2557 โดยดำเนินการขับเคลื่อนการศึกษาแบบสหวิชาชีพในสถาบันการศึกษาทั้งนี้เพื่อหวังผลสัมฤทธิ์ให้นักศึกษาในอนาคตได้มีทักษะความรู้ความสามารถด้านการเรียนแบบสหวิชาชีพ (Interprofessional Education, IPE) ได้ทำการเรียนรู้จากกันและกัน และเกิดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสหวิชาชีพ¹ การเรียนแบบสหวิชาชีพ (Interprofessional Education, IPE) เป็นวิธีการเรียนที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการแบ่งปันความรู้ทักษะ เสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือทั้งในด้านการศึกษา การทำงาน และการวิจัยร่วมกันระหว่างสหวิชาชีพและช่วยเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทำงานแบบสหวิชาชีพซึ่งเป็นวิธีทำงานที่เหมาะสมสำหรับการดูแลปัญหาสุขภาพของประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่มีปัญหาซับซ้อน²

คลินิกหออกรับเป็นนโยบายและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุขระบบสุขภาพยั่งยืนซึ่งจัดเป็นพัฒนาการขั้นหนึ่งของการจัดระบบบริการในระดับปฐมภูมิซึ่งนโยบายนี้มุ่งพัฒนาให้เกิดทีมสหสาขาวิชาชีพให้การดูแลประชาชนในระดับปฐมภูมิโดยจัดให้มีจำนวนประชากรในขนาดที่เหมาะสมเพื่อให้ทีมรู้จักประชากรและชุมชนเป็นอย่างดีส่งผลให้เกิดการดูแลได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่องในการจัดรูปแบบบริการสาธารณสุขในระดับปฐมภูมิเป็นกลุ่มบริการโดยการจัดให้มีทีมสหวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยแพทย์ทันตแพทย์เภสัชกรพยาบาลนักกายภาพบำบัดนักวิชาการสาธารณสุขและวิชาชีพอื่น ๆ รวมเป็นทีมหออกรับหรืออาจเรียกได้ว่า “Family medical

care team”³ อีกทั้งกระทรวงสาธารณสุขได้มีการทบทวนแผนยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้แผนยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุขมีความสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสังคมไทยและสังคมโลกในปัจจุบันนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี นโยบายไทยแลนด์ 4.0 วิธีการจัดสรรงบประมาณของภาครัฐที่เน้นการทำงานแบบบูรณาการและเชิงพื้นที่มากขึ้นรวมทั้งแนวทางการปฏิรูปประเทศไทยมีเป้าหมายการปฏิรูปสาธารณสุข 10 ประเด็นสำคัญ ซึ่งใน 10 ประเด็นนั้นมีทีมหออกรับเป็นประเด็นหนึ่งที่กระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญ⁴

พยาบาลวิชาชีพเป็นบุคลากรที่เป็นหนึ่งในทีมหออกรับรวมถึงการดำเนินงานด้านสุขภาพที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามกลไกการปฏิบัติงานให้การดูแลสุขภาพที่จำเป็นของประชาชนสามารถเชื่อมโยงการดูแลที่มีมิติทางจิตใจและจิตวิญญาณได้เป็นอย่างดี การพยาบาลที่เน้นการดูแลในทุกมิติจึงมีความสำคัญมากเพราะสามารถส่งเสริมให้เกิดกระบวนการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุกทำให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ มีความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องด้านสุขภาพมีพฤติกรรมที่ถูกต้องไม่ก่อให้เกิดโรคไม่ป่วยและตายด้วยโรคที่ป้องกันได้และสามารถพึ่งตนเองได้⁵ซึ่งวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกได้มีการกำหนดสมรรถนะของพยาบาลในคลินิกหออกรับไว้ 2 สมรรถนะหลัก คือ สมรรถนะเชิงวิชาชีพและสมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ ทั้งนี้การกำหนดบทบาทหน้าที่และสมรรถนะของพยาบาลจะช่วยให้พยาบาลปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้อง เหมาะสม พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่ดีเพื่อการบริการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ทั้งนี้สภาการพยาบาลได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของพยาบาลในคลินิกหออกรับไว้ทั้งหมด 7 ด้าน มีรายละเอียดคือการ

เป็นผู้จัดการรายกรณี การตรวจรักษาโรคเบื้องต้น การดูแลครอบครัวผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ป่วยระยะท้ายที่บ้าน การสร้างเสริม ป้องกัน และฟื้นฟูสภาพการเป็นที่ปรึกษา ประสานงานท้องถิ่น การจัดระบบการส่งต่อและดูแลต่อเนื่องและเสริมสร้างพลังอำนาจ⁵

วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีเป็นวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยมีพันธกิจในด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากร การให้บริการวิชาการแก่สังคม การศึกษาวิจัยและผลิตผลงานวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การพัฒนานักศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมีการกำหนดสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลใน สังกัดพระบรมราชชนกที่ได้กำหนดไว้ซึ่งในหลักสูตรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ แต่พบว่าหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตปีการศึกษา พ.ศ. 2555 ยังไม่มีเนื้อการจัดการกิจกรรมการสอนในทีมสหสาขาวิชาชีพหรือการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ซึ่งการที่เราจะทำงานร่วมกันได้บุคคลต้องมีทัศนคติในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกชกร รักรุ่งและคณะ⁵ ที่เสนอว่า วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราษฎร์ธานีควรจัดให้มีการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพโดย ให้นักศึกษาเรียนร่วมกับนักศึกษาสาขาอื่น เช่น นักศึกษาแพทย์ เกษษกร กายภาพบำบัด ในการฝึกภาคปฏิบัติทางการพยาบาลเฉพาะประเด็น และสอดคล้องกับการศึกษาของเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ของ อนัญญา คูอาริยะกุล⁷ ที่เสนอว่าควรมีการศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราช

ชนนีอุตรดิตถ์ทุกชั้นปีอย่างต่อเนื่องเพื่อทราบแนวโน้มของเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาและเป็นข้อมูลที่สำคัญในการปลูกฝังหรือส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลให้กับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ดีในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้รับบริการต่อไป

ผู้วิจัยเห็นความจำเป็นของการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนกับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยพยาบาลในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพตลอดจนวางนโยบายในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในวิชาชีพการพยาบาลอันจะส่งผลดีต่อนักศึกษาโดยสามารถศึกษาได้สำเร็จได้ตามเป้าหมายและส่งผลต่อคุณภาพการบริการพยาบาลและประโยชน์กับผู้รับบริการต่อไปและมีแนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพได้ตรงประเด็นมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเรียนกับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีเพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเพื่อให้ความรู้ความสามารถด้านการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพต่อไป

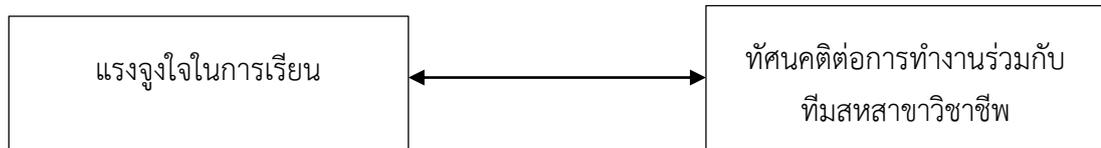
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเรียนกับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

แรงจูงใจในการเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาพยาบาลประสบความสำเร็จในการเรียน และยังมีส่วนในการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคลากรทางการพยาบาลที่มีคุณภาพ เนื่องจากแรงจูงใจในการเรียนเป็นแรงขับที่อยู่ภายในตัวมนุษย์ที่ทำหน้าที่กระตุ้นให้เกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน คนที่มีแรงจูงใจในการ

ทำงานสูงจะมีความพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละ^{8,9} เมื่อเกิดแรงผลักดันในการเรียนจึงมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกและความคิดของบุคคลที่ต้องการทำอะไรเรื่องหนึ่งให้ดีหรือประสบความสำเร็จ ดังนั้นการที่บุคคลมีแรงจูงใจในการเรียนจึงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ดังแผนภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 – 4 ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 309 คน กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2-4 ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอนจึงคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานะ¹⁰ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 174 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยปรับมาจาก ศรีณย์ รื่นณรงค์¹¹ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ เป็นมาตราประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ

มีจำนวน 9 ข้อ คะแนนเต็ม 45 คะแนน แบ่งระดับโดยช่วงคะแนน คือ ช่วงคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด ช่วงคะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย ช่วงคะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลางช่วงคะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก ช่วงคะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยน้ำหนักของคะแนนตามความเหมาะสมเป็นเป็น 3 ระดับ คือ 3.68 – 5.00 หมายถึง มาก 2.34 – 3.67 หมายถึง ปานกลาง และ 1.00 – 2.33 หมายถึง น้อย

ชุดที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ผู้วิจัยแปลและปรับจาก Readiness for Interprofessional Learning Scale (RIPLS) Questionnaire ของ McFadyenetal¹² เป็นมาตราประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ คะแนนเต็ม 95 คะแนน ช่วงคะแนน คือ ในช่วงคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด ช่วงคะแนน 1.51–2.50 หมายถึง น้อย ช่วงคะแนน 2.51–3.50 หมายถึง ปานกลาง ช่วงคะแนน 3.51–4.50 หมายถึง มาก ช่วงคะแนน 4.51–5.00 หมายถึง มากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) นำแบบสอบถามทั้งหมดให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละข้อคำถาม และทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ขึ้นไป

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาดัชนีความสอดคล้องแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-4 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนและแบบสอบถามวัดทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ โดยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ .76 และ .83 ตามลำดับ

จริยธรรมการวิจัย

คณะผู้วิจัยนำเสนอเค้าโครงวิจัยและเครื่องมือการวิจัย ต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เลขที่ PCKCN REC 03/2561 และผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดต่อกลุ่มตัวอย่าง โดยแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างทราบ พร้อมทั้งชี้แจงกลุ่มตัวอย่าง ว่าการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจจะให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง และให้เขียนใบยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย และแจ้งให้ทราบว่าเมื่อเข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว หากกลุ่มตัวอย่างต้องการออกจากกรวิจัย สามารถกระทำได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลที่ได้จากการจะถือเป็น

ความลับและในการรวบรวมข้อมูลจะไม่ระบุชื่อหรือที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจะนำไปใช้ในประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น ส่วนผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตในการทำวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ประสานงานกับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 - 4 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้าจังหวัดเพชรบุรี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิทักษ์สิทธิ์ผู้เข้าร่วมการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยและการรักษาความลับของผู้เข้าร่วมวิจัย แจกเอกสารคำชี้แจงและใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาอ่านคำชี้แจงและพิจารณาตัดสินใจหากยินดีเข้าร่วมการวิจัยให้ลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที ส่งคืนให้ผู้วิจัย ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 174 คน จากกลุ่มตัวอย่าง 174 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 174 คน พิจารณาจำนวนตามเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 88.5 ส่วนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 11.5 อายุที่พบมากที่สุดคือ 20 ปี มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 อายุที่พบน้อยที่สุดคือ 23 ปีและ 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.6 จำแนกตามระดับชั้นพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 พบจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.3

รองลงมา คือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 32.8 จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรอยู่ในช่วง 2.51 - 3.00 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาอยู่ในช่วง 2.01 - 2.50 คิดเป็นร้อยละ 19.0 ดังตารางที่ 1

2. ระดับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีพบว่า นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี มีระดับทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.09, SD = .71) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=174)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	154	88.50
	ชาย	20	11.50
อายุ (ปี)	19	24	13.80
	20	104	59.80
	21	24	13.80
	22	18	10.30
	24	1	0.60
	25	2	1.10
ชั้นปี	2	77	44.30
	3	57	32.80
	4	40	23.00
เกรดเฉลี่ยสะสม	1.50-2.00	4	2.30
	2.01-2.50	33	19.00
	2.51-3.00	116	66.70
	3.01-3.50	20	11.50
	มากกว่า 3.51	1	0.60

ตารางที่ 2 ทักษะคติในการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี (n=174)

ข้อความ	Mean	SD	แปล
ด้านการเรียนรู้			
1. การเรียนร่วมกับนักศึกษาต่างสาขาจะทำให้ฉันเป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพ	3.91	0.65	มาก
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษาสาขาสุขภาพอื่นจะเป็นการเพิ่มความสามรถของฉันในการเข้าใจปัญหาทางคลินิก	4.10	0.59	มาก
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะช่วยให้ฉันเข้าใจข้อจำกัดของวิชาชีพของตัวเอง	4.11	0.60	มาก
4. การเรียนรู้ร่วมกันก่อนและหลังจบศึกษาพยาบาลจะช่วยให้ฉันกลายเป็นสมาชิกของทีมงานที่ดีขึ้น	4.11	0.66	มาก
ด้านการปฏิบัติงานร่วมกัน			
5. ผู้รับบริการจะได้รับประโยชน์ประโยชน์สูงสุดหากนักศึกษาสาขาสุขภาพร่วมกันทำงานเพื่อแก้ปัญหาผู้รับบริการ	4.24	0.67	มาก
6. ทักษะการทำงานเป็นทีมจำเป็นสำหรับนักศึกษาสาขาสุขภาพทุกสาขาในการเรียนรู้	4.28	0.66	มาก
7. การเรียนรู้ร่วมกันกับนักศึกษาสาขาสุขภาพก่อนจบการศึกษาจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน	4.24	0.63	มาก
8. การเรียนรู้ร่วมกันจะช่วยให้ฉันคิดบวกเกี่ยวกับวิชาชีพสาขาสุขภาพอื่น	4.20	0.66	มาก
9. ในการเรียนรู้การทำงานแบบกลุ่มจำนวน 8 คน นักศึกษาต้องเคารพและไว้วางใจซึ่งกันและกัน	4.30	0.65	มาก
10. ฉันไม่ต้องการเสียเวลาในการเรียนร่วมกับนักศึกษาสาขาสุขภาพอื่น	4.13	0.89	มาก
11. ไม่มีความจำเป็นที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาสุขภาพต้องมีการเรียนรู้ร่วมกัน	4.20	0.88	มาก
12. ในการแก้ปัญหาในคลินิกอย่างมีประสิทธิภาพนั้นสามารถเรียนรู้ได้เฉพาะจากการเรียนรู้การปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาจากสาขาหรือหน่วยงานของตนเองเท่านั้น	3.79	1.02	มาก
13. ฉันรู้สึกยินดีที่ได้มีโอกาสร่วมกันทำงานในโครงการเล็กๆร่วมกับนักศึกษาสาขาสุขภาพอื่น เช่น โครงการอบรมพัฒนาบุคลากรวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกผ่านกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงและสหวิชาชีพ	4.21	0.65	มาก
14. การเรียนรู้และการปฏิบัติงานร่วมกันจะช่วยแก้ปัญหาให้ผู้รับบริการได้	4.32	0.68	มาก

ข้อความ	Mean	SD	แปล
ด้านการสื่อสาร			
15. ทักษะการสื่อสารควรมีการเรียนรู้ร่วมกันกับนักศึกษาสาขาสุขภาพอื่น	4.20	0.66	มาก
16. การเรียนรู้ร่วมกันกับนักศึกษา สาขาวิชาชีพด้านสุขภาพอื่นจะช่วยให้ นักศึกษามีการสื่อสารที่ดีขึ้นกับผู้รับบริการและบุคลากรวิชาชีพ	4.29	0.63	มาก
ด้านบทบาทในวิชาชีพ			
17. หน้าที่หลักของพยาบาลในทีมสุขภาพคือการสนับสนุนการทำงานของแพทย์	2.69	1.12	ปานกลาง
18. ฉันไม่แน่ใจว่าบทบาทในวิชาชีพของฉันในทีมสุขภาพคืออะไร	3.95	0.69	มาก
19. ในการเรียนร่วมนักศึกษาพยาบาลต้องมีความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพพยาบาล	4.28	0.68	มาก
รวม	4.09	0.71	มาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเรียนกับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี พบว่า แรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ กับทัศนคติต่อการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 ($r=0.41$, $p<0.01$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี มีระดับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่าการศึกษายาบาลตามหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555 ของสถาบันพระบรมราชชนก กำหนดให้วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของหลักสูตรโดยมีการเน้นให้ผู้เรียนให้การพยาบาลด้วยความ

เอื้ออาทร มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดให้มีการตระหนักในจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีการปลูกฝังทัศนคติที่ดีในการทำงานบริการสุขภาพ ทั้งในการสอนภาคทฤษฎี ภาคทดลองและภาคปฏิบัติ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติต้องมีการกำหนดให้มีบทบาททั้งหัวหน้าทีม หัวหน้าเวรและทีมการพยาบาล ทำให้นักศึกษาพยาบาลต้องแสดงบทบาทต่าง ๆ ในการทำงานร่วมกับทีมวิชาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาของผู้รับบริการอย่างมีระบบและเป็นกระบวนการโดยอยู่บนเป้าหมายของวัตถุประสงค์เดียวกัน ซึ่งจะต้องมีทักษะการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินสภาพของปัญหาและปฏิบัติการพยาบาลอย่างต่อเนื่องจนสิ้นสุดกระบวนการทำงาน ซึ่งเป็นการหล่อหลอมให้นักศึกษาพยาบาลเกิดจิตสำนึกในการแสดงบทบาทให้เป็นไปตามความคาดหวังของทีมสหสาขาวิชาชีพ มีส่วนเสริมสร้างค่านิยมในวิชาชีพ และการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วย คนในครอบครัวและทีมสหสาขาวิชาชีพ¹³ ซึ่งนักศึกษาพยาบาลเป็นบุคคลที่ต้องปฏิบัติการพยาบาล

ร่วมกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง พี่เลี้ยงบนหอผู้ป่วย รวมทั้งทีมสหสาขาวิชาชีพ หากขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแม้จะมีความรู้ความสามารถเพียงใด ก็ย่อมยากที่จะปฏิบัติงานได้สำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานบริการพยาบาลที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับทีมสหสาขาวิชาชีพ ก็ย่อมต้องมีแรงจูงใจที่ดีในการให้บริการและจะสามารถปฏิบัติภารกิจให้ลุล่วงได้

2. แรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีอย่าง อธิบายได้ว่าแรงจูงใจในการเรียนเป็นการรับรู้คุณค่าในตนเอง ทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่น มั่นใจในการปฏิบัติงานของตนเอง บุคคลจะมีความเคารพในตนเองมองเห็นตนเองเป็นคนมีค่า มีความสามารถและมีสมรรถภาพที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ^{14,15,16} ดังนั้นการที่นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่อมั่น และรับรู้ว่าคุณค่ามีความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ จึงมีความกระตือรือร้นในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุคคลอื่น รู้สึกมีพลังและมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น จึงทำให้แรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศรีธัญ รื่นณรงค์¹⁰ ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า แรงจูงใจในการเรียนวิชาพลศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนพล

ศึกษามาก มีเจตคติทางบวกต่อการเรียนวิชาพลศึกษา ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนพลศึกษามาก เป็นนักเรียนที่มีความตั้งใจกระตือรือร้น มีความปรารถนาที่จะเรียนรู้ในวิชาพลศึกษา เนื่องจากการที่ได้รับคำชมเชยจากผู้ปกครอง อาจารย์ และการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน จึงสังเกตเห็นประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะเกิดกับตนเอง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนตั้งใจเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาพลศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฤทัยรัตน์ ชิตมวงคลและเปรมฤดี บริบาล¹⁷ ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับทัศนคติในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 หลักสูตรการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในวิทยาลัยพยาบาล มหาวิทยาลัยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนแบบสหสาขาวิชาชีพ เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถทำงานร่วมกับสหสาขาวิชาชีพได้

1.2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ทั้งในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยในสถาบันพระบรมชนกสามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงการทำงานร่วมกันกับทีมสหสาขาวิชาชีพ

1.3 พยาบาลและบุคลากรทางสาธารณสุขสามารถนำผลวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมการทำงานร่วมกันกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ในปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติงานร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริการพยาบาล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ด้านการเรียนการสอน ด้านสถานที่ สิ่งแวดล้อมในการเรียนและการทำงาน และด้านบุคลากรทั้งก่อนและหลังการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ

2.2 ควรให้มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทัศนคติต่อการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพในทางบวก

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ เช่น ประสิทธิภาพการทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ความสัมพันธ์ในทีมการทำงาน

เอกสารอ้างอิง

1. วณิษา ชื่นกรองแก้ว. การศึกษาแบบสหสาขาวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี เอ ลีฟวิ่ง จำกัด; 2557.
2. สุณี เศรษฐเสถียร. รูปแบบการเรียนแบบสหสาขาวิชาชีพ ณ กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลอุดรธานี. วารสารเวชศาสตร์ฟื้นฟู, 2558; 25: 65-70.
3. โสภณ เมฆธน. แนวทางการดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัวสำหรับหน่วยบริการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข; 2559.
4. เจษฎา โชคดำรงสุข. สำนักสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, [เข้าถึงเมื่อ 2 กันยายน 2561] เข้าถึงได้จาก: <https://pr.moph.go.th/?url=pr/detail/all/04/117008/>.
5. อีรพร สิริอังกูร. การศึกษาแบบสหสาขาวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี เอ ลีฟวิ่ง จำกัด; 2561.
6. กรชกร รุ่ง และคณะ. ความพร้อมในการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุราษฎร์ธานี. รายงานวิจัย สุราษฎร์ธานี; 2560.
7. อนัญญา คูอาริยะกุล. เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุราษฎร์ธานี. 2555, 6: 18-26.
8. McClelland, D. C. The achievement motive. New York: Appleton Century Crofts Inc; 1953.
9. Rabideau, T.S. Effects of achievement motivation on behavior (Internet). 2005 (cited 2011 Apr 17). Available from: <http://www.personalityresearch.org>.
10. Yamane, Taro. Statistics, An Introductory Analysis, 2nd Ed., New York: Harper and Row; 1967.
11. ศรีณย์ รื่นณรงค์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. 2553.
12. McFADYEN. Interprofessional attitudes and perceptions: Results from Longitudinal controlled trial of pre-registration health and social care students in Scotland. 2010.
13. ศกุนตลา อนุเรือง, ลออวรรณ อึ้งสกุล และวิภาวี พลแก้ว. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการให้บริการสุขภาพกับผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ชั้นปีที่ 2-4) ปีการศึกษา 2551 วิทยาลัย

- พยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา.รายงาน
การวิจัย; นครราชสีมา, 2552.
14. Maslow, A. Motivation and personality.
2nded. New York: Harpes & Row
Publishers; 1970.
15. Roger, C. On becoming a Person: A
therapist's view of psychotherapy.
Boston: Houghton Mifflin; 1979.
16. Rosenberg, M. conceiving the self.
New York: basic Books; 1979.
17. ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล และเปรมฤดี ภิริบาล.
ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา
พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
อุดรธานี. วารสารพยาบาลกระทรวง
สาธารณสุข, 2555; 22: 98-108.